

Abd-el-Krim

Heu's ací l'entreviu que M. Jacques Marsillac celebrà amb Abd-el-Krim. «Le Journal» de París la publicà en lloc preferent el dia 20 de gener d'aquest any, ensems que les fotografies d'ambdús conversadors i la d'Abd-el-Salam, ministre de Finances de la República [del Riff. Transcriurem, sense cap comentari, les paraules de M. Marsillac i d'Abd-el-Krim i passarem per alt les notes descriptives del país, de les llars humils dels directores d'aquella heroica terra i la presentació i lloances que el periodista francès fa del valent capdavanter de l'Independència del Riff. Diu així:

El senyor del Riff entra sense preàmbuls en la qüestió. Quin és el meu objecte en anar a veure'l? Jo li explico que havent seguit algú temps les operacions de l'exèrcit espanyol, tenia ganes de trobar-me amb l'home que ha obtingut èxits militars tan remarcables.

—A França, nosaltres voldríem saber quin és l'objecte de la guerra que vos feu. És l'alçament general en contra dels infidels? O hom tracta únicament d'una lluita per l'Independència, lluita que sembla ésser a les acaballes?

Abd-el-Krim m'escolta atentament en tot el curs de la nostra conversa.

—Veig cap a on aneu, diu ell. El general Primo de Rivera i els seus amics han volgut crear un equivoc presentant-nos com si volguéssim fer no una guerra nacional, sinó una guerra santa, una guerra de religió en vistes a treure del Marroc tots els rumis (cristians). Això és fals. Nosaltres volem el Riff i prou.

—Persones que es creuen estar assabentades dels vostres designis afirmen que la intenció vostra és atacar les posicions franceses del Uergha i si hi reeixiu anar cap a Fez i allà fer-vos proclamar soldà del Marroc en la santa Mesquita de Mulei Idris.

—Aquestes intencions foren les d'un home privat de raó i jo tinc la pretenció d'ésser raonable.

—No obstant entre les tropes que s'oposaren l'istiu passat a la nostra rectificació de front en aquests paratges hi havien tropes o al menys, homes vostres. Per tan vos heu atacat a França atacant al soldà l'autoritat del qual ella és obligada a fer respectar.

—Es veritat que entre els homes que s'oposaren al vostre avanç hi havia rifenys. Vosaltres havien refusat, malgrat les meves múltiples peticions, d'indicar-me quins punts desitjaveu ocupar. D'altra part els caps locals em tiraven en

cara el no ocupar-me d'ells. Azër Khan podria mortrar-vos la lletra en la qual ells l'acusen gairabé de traïdor. En tot allò hi havia per a mi una citació de bon compendre. Lluny d'ésser enemic dels francesos jo he demostrat sempre, en públic i en privat, el meu desig absolut d'entendre'm amb ells. Quan vosaltres passàveu per circumstàncies difícils, jo vaig escriure als caps que em demanaven de posar-me al seu davant per anar contra vosaltres, manifestant-los el meu refús i aconsellant-los que es mantinguessin quiets. Això ho vaig fer dir i escriure mantes vegades als vostres governs. No vaig rebre mai ni una simple resposta de cortesia.

—Vos també heu de comprendre la nostra situació. Com podem entrar en relacions amb un cap qui s'és alsat contra Espanya, l'autoritat de la qual, en aquesta part del Marroc, havem reconegut. Als nostres ulls, ella sola ha d'ésser la mestressa del Riff.

—Si el Riff és d'algú, és meu i dels meus que hi havem viscut sempre.

—Perquè no protestàreu dels vostres drets més aviat? Perquè no diguéreu res llavors de la Conferència d'Algecires?

—L'acta d'Algecires eus deixava totes les nostres llibertats econòmiques, comercials, religioses. Des de que Espanya violà els compromisos contrets, que nosaltres protestem. [He cridat moltes vegades l'atenció dels caps espanyols sobre aquestes injustícies i excessos. Els he indicat els perills del camí que seguien. No m'han volgut escoltar mai.

—Amb tot a Tetuà em digueren que la vostra guerra anava tan contra França com contra Espanya i que durant la guerra de 1914 cercàveu d'aixecar contra de nosaltres les tribus i que havíeu fet contrabàndol d'armes per ajudar als nostres enemics.

Aquesta pregunta, tal vegada brutal, feu pujar la sang a les galtes d'Abd-el-Krim.

—La meua conducta quan tinguéreu dificultats amb Abd-el-Malek, respongué amb energia, és prou per justificar-me. Quan al contrabàndol d'armes, jo era funcionari espanyol quan es feu. No saben que era de Melilla, ciutat espanyola, d'on escoltats per oficials espanyols, sortien els convois format per agents alemanys?

Després continua la conversa del senyor Marsillac i Abd-el-Krim sobre el plaer que sentria aquest últim de fer una entesa amb França (Estat que respecta les religions i les llibertats) i sobre les condicions que imposà a Espanya per

mitjà del senyor Echevarrieta de concedir-li la pau mitjansant un impost de guerra d'uns quants milions, peces d'artilleria de llarg abast, i altra material de guerra.

A l'endemà passat el mateix «Le Journal», i signat també per L. Marsillac, portava un article suggerit per les paraules d'Abd-el-Krim fent veure al seu país les grans avantatges que per a França petivindrien de fer deixar el Marroc lliure de tropes espanyoles i de fer un pacte d'amistat franco-rifeu.

Sentiríem molt que els desitjos de M. Marsillac esdevinguessin una realitat; ho sentiríem per les raons següents:

1 Perquè al Marroc s'hi ha d'acabar d'enrunar el nostre enemic: Espanya.

2 Perquè allà hi aprenen una lliçó dolorosa aquells catalans inconscients que entrebancant llur pàtria s'empastifen la boca dient-se espanyols i ajuden als botxins que se'ns ho juguen tot a cara o creu.

3 Perquè el pacte d'amistat que els francesos farien és a la nostra Catalunya a qui tocava fer-lo. Si, senyors, a la República Catalana.

ACABA DE SORTIR

LA BATALLA

Recull d'articles del nostre amic

VIBRANT

pròleg de **SALVAT-PAPASSEIT**

L'import íntegre de la venda d'aquest llibre és destinat a fornir els equips dels Escamots; cal per tan adquirir-lo.

DEMANEU AL VOSTRE CAP

MARXES I CAMPAMENTS

opuscle editat per

Edicions Militars Catalanes

Preu: 0'40

Dalcroze - imprimeur - Paris

CATALA: Fes circular aquest periòdic procurant que no caigui en mans de l'enemic.

R. E. 1936
V. 111